

מורשת להנחיל

גליון י"ג | פר' לך לך - וירא | חשוון תשפ"ז

מהנעשה והנשמע

ותקבלון אולפן חדת פחדוּא מִבְּחִירֵי צְדִיקָא
יום הילולת אדמו"ר זיע"א הוא יום להתחדשות בהתקרבות לרבינו הק' וקיום עצותיו.

לאחר שזכו לעבודת הלילה ותפילה בכוח ובנעימה בצוותא חזא בתפילת הוותיקין בבית מדרשו, הסבו מאות אברכי ובחורי החבורות לסעודת הילולת אדמו"ר זיע"א, שהתקיימה בסוכת בית מדרשו הגדול במא"ש ברוב פאר והדר.

דברים כגחלי אש נשמעו מפי הר"ר וואלף שווארץ שליט"א, לעובדא ולמעשה איך לקיים עצותיו הק' בתמימות ופשיטות, כשלאחר מכן הציבור הק' רקד בשמחה רבה, בהודיה להשי"ת על נועם גורלנו שזכינו להתקרב ולטעום מאור של רביז"ל.

גם לאחר מניין שני התקיימה סעודת הילולא, בה נשמעו דברים נלהבים הר"ר מרדכי שלום רוזנפלד שליט"א.

אחרי צ' התקיים סדר לימוד ב'תורה הזמנית' לעשרות הבחורים, לנצל כראוי את יום קדוש זה בלימוד תורתו הק'.

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו, שזכינו לטעום ולדעת מאורו של רבינו הק'.

|||

דא וואוינט א ברסלבער

לקראת זמן חורף התקיים כינוס מיוחד לאברכי 'שנה ראשונה', שע"י חבורות האברכים ירושלים, להכין את ליבם בחשיבות השתתפות בחבורה מידי שבוע בשבוע, שזה הערובה לבניית הבית על אדני רביה"ק, וקיום עצותיו הק'.

הכינוס התפרס ע"פ כל שעות אחה"צ, כלל בין היתר פאנל מיוחד ע"י הר"ר ראובן שיף, הר"ר בנימין פראנק והר"ר יחיאל רוזנבלט שליט"א ודרשה נפלאה מפי הר"ר ח'ר' שלום מיקוף שליט"א - בעניין הכרחי חד בחבורה, איך מחזיקים מעמד כשצוללים ישר לחיים עם טרדות הפורנסה ועוד, ואיך זוכים לחיים מלאי חיות ושמחה? בכוח הרבים, 'החבורות השבועיות', והאהבת חברים.

האברכים יצאו עם החלטה ברורה: לא מפספסים שום חבורה!

|||

בית שמש מתחדשת

לאור בקשת אברכי בית שמש, השבוע התקיימה אסיפה של כלל נציגי 'חבורות האברכים' בית שמש, ביחד עם חלק מחברי הנהלת מורשת הנחל, לדון איך להכניס התחדשות אמיתית ב'חבורות האברכים' בעיר בית שמש.

הדינונים הארוכים והמעמיקים, הביאו בכפם החלטה להקים וועדה של כמה מתוך נציגי החבורות שיהיו המנוע של כל פעילות 'חבורות האברכים' בבית שמש, שיפעלו לצד חבר הנהלת 'מורשת הנחל' הר"ר ישראל יצחק ברין שליט"א, שהצטרף להנהלה בתקופה האחרונה, ואחראי על אגף 'חבורות האברכים' בארה"ק.

אנו תפילה שבע"ה כבר בתקופה הקרובה תתחיל התנופה בעיר בית שמש ת"ו.

בְּשׁוֹר אֶדָם וְעָקַר הָאָדָם הוּא הַנְּשָׁמָה וְהַנְּשָׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלֹקִים מִמֶּנּוּ -

שְׁהוּא עֶצֶם הָאָמֶת!

כשאני אומר "אני", כשאתה אומר "אתה", כשימשהו אי שם אומר "אנחנו" - לא בשר ולא גידים ולא עצמות: נשמה. עצם הנשמה!

"שָׂרָק זֶה נִקְרָא 'אָנִי' כְּשֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עַל עֲצָמוֹ וְכֵן רַק זֶה נִקְרָא 'אֶתָּה' או 'לָךְ' כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ לְנוֹכַח".

■ ■ ■

מונעים, מפריעים, משטינים ומקטרגים יש הרבה. אמת יש רק אחת.

ומהם צריך לברוח - ואליה צריך לברוח.

ואיך?

וְהוּא 'לָךְ' מֵאֲרָצָה וּמִמּוֹלֶדֶתָּהּ וּמִבֵּית אָבִיךָ, כִּי פֶמָה מִיָּנִי חֲשֹׁף וְשִׁקְרִים הַנִּמְשָׁכִים מֵאֲרָצָה, דְּהִינּוּ מִהֲעִיר וְהִמְדִּינָה שְׁנִיתָגִידֵל בֵּה, כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁהִקְלָפָה קְדָמָה לְפָרִי וּבְכָל אֶרֶץ וּבְכָל מְקוֹם אֶרֶץ-עֵלְפִי שִׁישׁ שֶׁשֶׁם הִרְבָּה טוֹב אֲבָל יֵשׁ בְּכָל מְקוֹם פֶּמָה מִיָּנִי חֲשִׁכוֹת הַמַּחְשִׁיכִים אֶת הָאָמֶת, וְצָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִזֶּה וּלְצִאת מֵאֲרָצָה הַזֶּה וְתֵלֵךְ לָךְ לְעֶצְמָךְ לְנֶגְדַת הָאָמֶת שֶׁזֶה עָקַר עֲצָמָךְ כִּי אִם תִּסְתַּפֵּל עַל הָאָמֶת תִּבְיִן הֵיטֵב כִּי לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ לֵבֵא לְתַכְלִית הַנֶּצְחִי לְעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן וּמִמּוֹלֶדֶתָּהּ, דְּהִינּוּ שִׁינְא מִהֲרַע וְהַחֲשֹׁף שִׁישׁ בּוֹ מִצַּד הַהוֹלָדָה בְּחִינַת 'הוּא בְּעוֹן חוֹלָלֶתִי' וְכֵן, וְכֵן וּמִבֵּית אָבִיךָ שֶׁהוּא מְשַׁפְּחָתוֹ, כִּי יֵשׁ פֶּמָה שְׁטוּתִים וְשִׁקְרִים שֶׁנִּדְבַּק בּוֹ מִצַּד מְשַׁפְּחָתוֹ שֶׁמְחַזְקִים עֲצָמוֹ לְמִיחָסִים גְּדוֹלִים וְכָאֵלּוּ כֵּן הַכְּבוֹד שֶׁיָּהּ לָהֶם וְכִינְיָצָא בְּזֶה שֶׁאֵר שְׁטוּתִים וּבִלְבֻדִּים, וּמִפְּלֵם צִוָּה לוֹ ה' יִתְבָּרַךְ שִׁינְא וְיִלָּךְ מִהֶם לָךְ דִּיקָא, דְּהִינּוּ לְעֶצְמָךְ שֶׁהוּא עֶצֶם נִקְדַּת הָאָמֶת שֶׁהוּא כָּל הָאָדָם כְּנִ"ל."

"וְאֵז תָּבוֹא אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאךְ - שֶׁהוּא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֶעֱשֶׂה לָּךְ גְּדוֹל - זֶה שְׁאִמְרִים אֱלֹקִים אֲבִירֵם שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַתַּפְלָה וְאִמְנָה וְכו', וְנִבְרָכוּ וְכו' שֶׁהוּא בְּחִינַת נְסִים וְכו', כִּי לְכָל זֶה תִּזְכָּה עַל יְדֵי הָאָמֶת".

■ ■ ■

האמת נמצאת. אצלך, אצלי, אצלנו. היא קיימת בעצם קיומנו - בעצם הנשמה.

היא שלי, היא שלך, היא שלנו.

ו'הקפץ בְּאָמֶת צָרִיךְ לִזְהַר לְמִשְׁחָה עֲצָמוֹ תְּמִיד לְעֶצֶם נִקְדַּת הָאָמֶת שֶׁלּוֹ כְּפִי מִה שֶׁהוּא צָרִיךְ בְּאָמֶת שֶׁזֶהוּ לָךְ לָךְ, 'לָךְ' דִּיקָא, דְּהִינּוּ לְעֶצְמָךְ, לְעֶצֶם נִקְדַּת הָאָמֶת שֶׁיָּהּ לָךְ, וְכִמְבֹאֵב בְּהִמְעָשָׂה שֶׁל הַחֶסֶם וְהַתֶּם, שֶׁאִמְרֵי הַתֶּם זֶה מַעֲשֶׂה שֶׁלּוֹ זֶה מַעֲשֶׂה שְׁלִי."

■ ■ ■

עלֵינוּ בְּאָמֶת צָרִיכֵינוּ תַּפְלָה וְשִׁיחָה הִרְבָּה וּלְדַבֵּר הַדְּבָר בְּאָמֶת כְּנִ"ל עַד שִׁיזְכָּה תְּמִיד לְמִשְׁחָה עֲצָמוֹ אֶל הָאָמֶת לְאָמֶת.

(ע"פ ליקו"ל שבת ז, גניבה ה')

הכלל, שעקר הוא האמת!

נחנו מוקפים.

בכל אשר נפנה, לאן שנביט - אנחנו מוקפים.

ונולדנו ככה. גדלנו ככה. והרי זה מעין טבע.

כביכול מוטבע בנו עמוק, מוקף אותנו מכל צד. וככה אנחנו,

נולדים אל תוך - מוקפים ב - פְּמָה מִיָּנִי חֲשֹׁף וְשִׁקְרִים, אֶרֶץ-אִתּ

וְנִשְׁמִיט; אל תוך עמל אחד עיקר: להתנתק מהכל ולהדבק

א

באמת.

■ ■ ■

"כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כּוֹתֵב רַבִּי נָתָן, "שֶׁנֶּשֶׁ נִשְׁמָתוֹ גְּבוּהָ מֵאֵד מֵאֵד, כְּמִבְּרָא, רַק שֶׁנֶּדָּה לְאֶרְצִיּוֹת וְנִשְׁמִיט זֶה הַעוֹלָם בְּשִׁבִּיל הַבְּחִירָה, כִּדִּי שֶׁדִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁוֶה לְמִקְוֶה בְּשִׁלְמוֹת נִפְלָא וְכו', וְכֵן אֶדָם שֶׁעוֹלָם מְגֻדָּל וְעַד קֶטֶן בְּהִכָּרֵם שֶׁיַּעֲבִיר עָלָיו פֶּמָה וְכִמְה הַרְפָּקָאוֹת וְכו'."

ההרפקאה העיקרית, אולי, היא החשכה העוטפת, מסבבת ומסתירה את האמת, מנסה להעצים את עינינו לבל נביט, לבל נראה, לבל נשים לב אל האור הגדול המאיר.

כל אדם וסביבתו, כל אדם ויער חייו, כל אדם והררי הרפתקאותיו - כל אלה יוצרים את מה שנדמה לנו שהוא אנחנו.

והרי אלה כל עיקרי חייו של האדם: עירו, ארצו, מולדתו, משפחתו - הכל כאשר לכל.

■ ■ ■

"כִּי זֶה יְדוּעַ", אומר רבי נתן, "שֶׁהִקְלָפָה קְדָמָה לְפָרִי וּבְכָל אֶרֶץ וּבְכָל מְקוֹם, אֶרֶץ-עֵלְפִי שִׁישׁ שֶׁשֶׁם הִרְבָּה טוֹב, אֲבָל יֵשׁ בְּכָל מְקוֹם פֶּמָה מִיָּנִי חֲשִׁכוֹת הַמַּחְשִׁיכִים אֶת הָאָמֶת, דְּהִינּוּ מִה שֶׁבְּכָל אֶרֶץ רַבִּים רוֹדְפִים אַחֵר תַּאֲוָה, וּבִפְרָט אַחֵר הַמְּמוֹן וְהַכְּבוֹד וְכו' כְּאֵלּוּ זֶה הַדֶּרֶךְ בְּתֵן מִסִּינַי חֵם וְשָׁלוֹם."

■ ■ ■

טוב הרבה ברא הבורא בעולמו. ארץ ישראל היא טוב שכזה, תפילה היא טוב שכזה, אמונה היא טוב שכזה.

הצד השווה שבהם, שכולם אמת, ולכולם אי אפשר לזכות באמת - כך, פשוט: אי אפשר לזכות! - אלא על ידי אמת.

אמת!

וכי מילתא זוטרתי היא? אמת!

היא גופא קשיא! איך משיגים את האמת הזו? איפה נמצאת האמת הזו?

ומאור עינינו, גאון עוזינו, מוהר"ת זיע"א מאיר: לא בשמים היא, לא רחוקה היא!

■ ■ ■

מוה אדם? כשאני אומר "אתה", כשאתה אומר "אני" וכשאנו אומרים "אנחנו", למה אנו מכוונים? לבשר? גידים? עצמות? יסודם בעפר וסופם בעפר! כחצי יעופו, וימי קיומם כצל חולף. מוה אדם?

"עָקַר הָאָדָם הוּא הַנְּשָׁמָה תְּקוּדָשָׁה שְׁבוּ שֶׁזֶה כָּל הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁנִּכְתָּב בְּסִפְרֵים וּמוֹבָא בְּדִקְרִיז'ל בְּסִימָן כֵּב שְׁמֵהּ שְׁנִקְרָא אֶצֶל הָאָדָם 'אָנִי' הוּא רַק עֶצֶם הַנְּשָׁמָה, כִּי בְּשׁוֹר הָאָדָם נִקְרָא

דיני הזכרת טל ומטר

שליח ציבור

כשמתפלל לפני העמוד באופן שא"צ להזכיר בברך עלינו, ומתפלל במקום שמזכירין או להיפך, בלחש יתפלל כפי שצריך לנהוג, ובחזרת הש"ץ יתפלל כפי מנהג המקום שמתפלל בו,

שכח טל ומטר במנחה בערב שבת וזכר בליל שבת

הנה אם שכח יעלה ויבוא במנחה של ר"ח, שדינו שצריך לחזור ולהתפלל, אבל נזכר בלילה, דאף אם יתפלל כעת שני פעמים ערבית כדי להשלים המנחה שהחסיר, הרי ממילא לא יזכיר יעלה ויבוא, ולא ירויח כלום כשיחזור ויתפלל, נחלקו בזה הראשונים, ו"א דמה שלא הזכיר יעלה ויבוא נחשב כמו שלא התפלל כלל, ולכן אע"פ שלא ירויח כעת הזכרת יעלה ויבוא, מ"מ חסר לו תפילה, ועליו להשלימה כעת ע"י שני תפילת ערבית. ו"א דדין הזכרת יעלה ויבוא הוא רק דין הזכרה, וחסירה לא מחשיב את התפילה כמי שאינה, ולכן באופן שלא ירויח להזכיר כעת יעלה ויבוא, אין טעם לחייבו להתפלל שוב. והשו"ע הכריע מחמת מחלוקת זו דיחזור ויתפלל עם תנאי שאם אין חייב להתפלל, תהיה תפילתו תפילת נדבה.

וכתב המשנ"ב שאם אירע לו דבר זה במנחה של ערב שבת ונזכר בליל שבת, לא יחזור ויתפלל עם תנאי של נדבה, כיון שאין תפילת נדבה בשבת, ומחמת הספק לא יתפלל.

ועכשיו יש לדון בשכח טל ומטר במנחה בערב שבת ונזכר בליל שבת, דאם יחזור ויתפלל שתיים, ממילא לא ישלים את הזכרת טל ומטר, האם צריך להתפלל שתיים או לא כמו בשכח יעלה ויבוא.

הטעם לחלק בין טל ומטר ליעלה ויבוא, כתב הגר"ח מבריסק [על הש"ס] דיעלה ויבוא יש מקום לומר שהוא רק הזכרה ואי הזכרת אינו חיסרון בעצם התפילה, לכן כשאין מתקן חיסרון זה בתפילתו השניה, אין טעם לחזור, אבל שאלת טל ומטר ודאי אינו רק הזכרה, אלא חלק ממטבע התפילה בימות הגשמים, וכשלא הזכירו לכו"ע חיסר תפילה, ועליו להשלימו בתפילה הסמוכה, אף אם לא יתקן הזכרת השאלה.

אמנם דעת הגרש"ז אוערבאך דאין חילוק בין יעלה ויבוא לטל ומטר [וכן משמע קצת במשנ"ב ק"ח,לה], ובשניהם תלוי במחלוקת הראשונים הנ"ל, וכיון שאין נדבה בשבת, לא יחזור ויתפלל.

א"צ לחזור ולהתפלל.

נחלקו הפוסקים אם הדבר תלוי באמירת צ' פעמים או בשלשים יום, ונפ"מ באמירת טל ומטר שכיון שבשבת אין שואלין, אין צ' פעמים בשלשים יום, וכן נפ"מ בשליח ציבור שאומר צ' פעמים בפחות מל' יום, והכרעת המשנ"ב דיש להקל כשתי הדעות, שמספיק או ל' יום או צ' פעמים.

שכח כמה פעמים בברך עלינו ותיקן עצמו ע"י השאלה בשומע תפילה, אעפ"כ מהני אחר ל' יום שייחשב שהורגל לשונו לשאול כדינו.

יש מהראשונים שהציעו לומר צ' פעמים רצוף ותן טל ומטר לברכה, כדי שאם יסתפק לא יצטרך לחזור, אמנם אין דבר זה מוסכם, ולכן כתבו האחרונים שעדיף שלא יעשה עצה זו, כי עדיין יישאר בספק ומה הרויח מזה, ולכן עדיף שלא יעשה עצה זו, ואם יסתפק יחזור כפי שנתבאר לעיל.

זמן ההזכרה בחוץ לארץ ודין בן א"י בחו"ל או להיפך

בחוץ לארץ מתחילין להזכיר ס' יום אחר תקופת תשרי, שהוא בין הרביעי לחמישי בחודש דצמבר [בשנה זו (תשפ"ז) הוא בליל כ"ה בכסלו, וכיון שחל בליל שבת, מתחילין במוצ"ש].

בן חו"ל שנמצא בא"י או להיפך, נחלקו גדולי הפוסקים אם הולכים לפי מקומו שהגיע משם, או לפי מקומו שנמצא כעת, והמשנ"ב הביא שתי הדעות ולא הכריע, ולכן נכתוב הכרעת הפוסקים למעשה.

בן א"י הנמצא בחו"ל כגון הנוסע לאומן או לשאר דברים

אם יצא מא"י אחר ז' חשוון כשכבר התחיל לשאול, ממשיך לשאול כדרכו בברך עלינו. והרוצה לצאת כל הדעות ישאל רק בשומע תפילה ויאמר כך: 'ותן טל ומטר בארצנו הקדושה'.

אם יצא מא"י קודם ז' חשוון, דעת רוב הפוסקים שלא יזכיר כלל, אולם כמה אחרונים כתבו שיכול לשאול בשומע תפילה ויאמר כך: 'ותן טל ומטר בארצנו הקדושה'.

בן חו"ל הנמצא בא"י כגון אורחים, או בן ישיבה מחו"ל הלומד בא"י

כיון שהוא עצמו זקוק לגשמים כי הוא נמצא במקום הזקוק לגשמים, לכן אין חילוק אם נמצא בא"י קודם ז' חשוון או שהגיע אח"כ, יש לו להזכיר בברכת השנים, וכשחזור לחו"ל לפני שמתחילים לשאול שם, יפסיק מלשאול. ויש מי שאומר שאם עתיד לחזור לחו"ל לפני הזמן שמתחילים שם לשאול, שלא ישאל בברכת השנים אלא בשומע תפילה.

טעה ולא שאל מטר במקומו

בארץ ישראל מתחילין לשאול על הגשמים בברכת ברך עלינו מליל ז' במרחשון. אם טעה ולא הזכיר בברך עלינו, אם נזכר קודם שחתם הברכה, לכתחילה יחזור ל'ותן טל ומטר' ויאמר משם כסדר, ובדיעבד אם הזכיר היכן שנזכר וחתם הברכה יצא.

אם חתם הברכה, וקודם שהתחיל ברכת תקע נזכר שלא שאל מטר, דעת הרבה אחרונים שיאמר שם ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה, ודי בכך. אבל המשנ"ב כתב דהרבה ראשונים ס"ל שלא מועיל לומר בין הברכות, ולכן טוב יותר להמתין ולאמרו בברכת שומע תפילה קודם 'כי אתה שומע'. ויש שכתבו שאם חושש שישכח לאמרו בשומע תפילה, יסמוך על שיטת האחרונים לאמרו קודם שאומר תקע, וכדי לצאת שיטת המשנ"ב יאמרו גם בשומע תפילה.

אם נזכר אחר שכבר התחיל ברכת תקע, יכול לשאול בברכת שומע תפילה, וקודם כי אתה שומע יאמר 'ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה'.

נזכר לאחר שסיים ברכת שומע תפילה יאמרו קודם שאומר רצה, ואם אמר רק ברוך אתה ה', לדעת האחרונים הנ"ל יחתום הברכה ויאמר ותן טל ומטר, אבל לשיטת המשנ"ב יאמר למדני חוקין ויאמר ותן טל ומטר וימשיך כי אתה שומע וכו'.

ואם התחיל כבר לומר רצה, חוזר לברכת ברך עלינו, ואם חזר לברכת שמע קולינו ושאל שם על המטר שוב אין מחזירין אותו, דיש כמה ראשונים דס"ל דלכתחילה אם התחיל רצה חוזר לשומע קולינו.

סיים תפילתו ע"י אמירת יהי לרצון [השני], אפי' שעדיין לא עקר רגליו חוזר לראש.

ספק אם שאל מטר

אם מסופק אם הזכיר או לא, עד שלשים יום בחזקת שאמר כמו שרגל, וצריך לחזור ולהתפלל. ואם יודע שקודם שהתחיל להתפלל היה בדעתו להזכיר, ואחר שגמר להתפלל התחיל להסתפק אם הזכיר, אם נתעורר לו הספק מיד בגמר תפילתו [וכ"ש בתוך תפילתו], יחזור ויתפלל, אבל אם רק אחר זמן מופלג התעורר לו הספק,

קדומים

תשע"ט

החבורה הוותיקה ב'חבורות האברכים'

בבית ידידינו
הר"ר דוד יהודה (דוקי)
גרינוולד ז"ל

בנתיבות בני העוורים

הבאר מן

הדרך הנכונה ל'מארי דחושבנא'

שאלה:

ידוע שבהתבודדות יש לעשות חשבון הנפש ורציתי לדעת איך עושים זאת, האם צריך להחזיק בכיס פנקס שבו אני רושם כל מה שנכשלתי במשך היום ואח"כ יושבים בהתבודדות ועושים חשבון נפש ע"פ פנקס זה?

תשובה:

א. לאו דווקא אמנם היו (ואולי עדיין קיימים פה ושם כאלו) בעלי מוסר שהתנהגו כך אבל אצל אנ"ש לא שמענו שכך התנהגו וגם לא רואים בספרי רבינו הנהגה כזו.

ב. כי עיקר חידושו של רבינו בעניין עצת ההתבודדות הוא לפרש את הלב לפני ה' יתברך 'כדבר איש אל רעהו' ו'כתינוק הקובל' או 'כבן המתחטא' לפני אביו שבשמים, וע"כ אף שבאמת עניין 'החשבון הנפש' תופס מקום נכבד מאוד בעבודת ההתבודדות וכמעט שלא ייתכן ההתבודדות מבלי לערוך חשבון על מה

שהיה ביום שעבר, אך הכל באופן של שיחת הלב והשתפכות הנפש לפני ה' יתברך, 'מספרים' לפני ה' יתברך איך עבר היום, וממילא מספרים גם את כל מה שנכשלו ואז מתחרטים ומתמרמרים מבקשים מחילה וצועקים על להבא, ובאופן זה זוכים לחוש חזק מאוד את רחמי ה' יתברך ואת רצונו להרבות לסלוח ולמחול אפי' על אלפי חטאים שנכשלו ח"ו, ויש לפעמים אשר כמעט אפשר 'לשמוע' איך ה' יתברך מנחם ומחזק אותנו שהכל יתוקן (ראה תו' רנ"ט קמא)

משא"כ שיטת ה'פניקס' הוא ל'שבת עם עצמו' ולא 'בינו לבין קונו', ואז עלול האדם

לעשות את חשבון הנפש או באופן טכני וקר או באופן כבד ומייאש, מבלי להרגיש את נוכחות ה' יתברך ורחמי האין סופיים, (ואולי באמת בגלל זה נטשו הדורות האחרונים מנהג זה), ואפי' אם אחד כן יצליח להתנהג כך באופן בריא עדיין הוא מפסיד את עיקר העיקרים והוא: הקשר והחיבור העמוק והלבבי עם ה' יתברך, קרבת אלוקים דק עדין ומתוק שלא ניתן לזכות אליו אלא ע"י שברון לב של 'שפכי כמים לבך נוכח פני השם'!

שאלה:

ידוע שצריך לעשות כל יום התבודדות ושמעתי שכתוב בזהר שצריך לעשות חשבון הנפש לפני השינה רציתי לשאול אם אני עושה התבודדות בצהריים האם עלי לעשות שוב 'חשבון הנפש' לפני השינה.

תשובה:

א. אשריך שאלו הם הדאגות שלך, והנה ב'סדר היום' שערך ר' יצחק ברייטר הי"ד כותב בסעיף ד' להיות ממארי דחושבנא ולהתוודות לפני השינה על כל פגמי היום ההוא, וזהו על אף שבסעיף י"ב כבר כותב בהרחבה לעשות כל יום התבודדות ולהתוודות אז וכו' יעויין שם - רואים מכך שאכן מן הראוי להתוודות שוב לפני השינה.

ב. והטעם בזה הוא פשוט שכמו שההתבודדות של אתמול צריך רחמים מרובים שתעזור לאדם בשביל להפקיד רוחו ונשמתו ליוצרו בעת שינתו, נקייה ומנוכסת בוידוי ותשובה, כך גם ההתבודדות של אמצע היום שהיא קצת רחוקה מזמן השינה והפקדת הנשמה, לצערנו ייתכן עד השינה יכולים ח"ו להיכשל שוב בעוד עניינים ה' יתברך ירחם.

ג. אלא שלכאורה מי שזוכה לומר קריאת שמע שעל המיטה בנוסח האר"י ז"ל הרי זוכה שם להתוודות ולבקש מחילה ולקבל ד' מיתות ב"ד כך שאם זוכה לומר דברים אלו בכוונה הרי שבוודאי נחשב ע"י זה ממארי דחושבנא ונשמתו תעלה למעלה לתת דין וחשבון מפעלה' כאשר היא נקייה בס"ד.

ד. ואכן כאן המקום לעורר לקרוא קריאת שמע שעל המיטה בכוונה ואשרי מי שזוכה לומר כפי שתקן האר"י וכפי אשר נהוג היה תמיד אצל אנ"ש וכמוזכר עניין זה בליקו"ה (סוף אור"ח) וכפי אשר מוהר"ג מנבש ע"כ בליקו"ת (תפילה ל"ה).

אשרי שיאוצו בזה!

תקציר: שמעון שם לב שהנהג פונה לדרך עפר צדדית למרות שלפי דברי אביו הנהג היה אמור לנסע בדרך הראשית. הנהג מתעקש שהוא נוסע בדרך הנכונה, ואבא מתעקש אתו שהוא טועה

נחמן אלינסקי

האלי באלי קר אלינה סדרה מרתקת בהמשכים

פרק י"ג:

חלופי צעקות

לוי, שהתעורר זה עתה מהשנה, בהה נכחו מבקלל.

הוא שמע את אבא ממש צועק על הנהג הגוי, כשהנהג מצדו עונה לו בכעס, ואבא שוב עונה לו בצעקה - ולא הצליח להבין מה קורה.

אבא והנהג דברו באוקראינית, שפה שהוא איננו מבין, כך שלמרות שהבין שיש ביניהם ופוח מאוד לא נעים, הוא לא הצליח להבין על מה המהומה.

"שמעון!", הוא לחש בלשון, מפחד שהנהג ישמע אותו מדבר, ויתחיל לצעק גם עליו. "מה קרה? מה קרה?!"

שמעון ענה לו גם הוא בלחישת. "אני לא יודע! הנהג ירד מהכביש הראשי לדרך צדדית. אני חושב שבקלל לא היינו אמורים לנסע כאן! אבא אמר שאנחנו אמורים לנסע רק בכביש הראשי לפחות שעתים, אבל אחרי עשרים דקות בלבד של נסיעה בכביש הראשי, הנהג ירד לדרך העפר הזו."

לוי התחיל להבין מה קורה, ונסה להסביר את המציאות לעצמו עד הסוף. "רגע, למה הנהג עשה את זה?" הוא שאל.

אבל שמעון חזר שוב על אותה תשובה שענה גם על השאלה הקודמת: "אני לא יודע! מיד כשראיתי שהוא יורד לכביש הצדדי, הערתי את אבא ומאז אבא מתנפח עם הנהג. אני חושב שאבא אמר לו שהוא טועה, והנהג מתנפח שזהו כן הדרך הנכונה..."

|||

אחרי חלופי צעקות בין אבא לנהג, פנה אליהם אבא ואמר להם "ילדי היקרים. אני לא מצליח להבין מה קורה כאן. ברור לי שהנהג טעה בדרך, אבל מספיק שלא מובנת לי - הוא לא מוכן להודות בשום אופן שהוא עשה טעות. הוא מתעקש אתי שזו הדרך הנכונה, ולא מוכן לשנות את דעתו בשום אופן!"

"אבל אבא" שאל לוי, ורק לאחר שהתחיל לדבר קלט בעצמו שיש רעדה קלה בקולו, "אולי הנהג נוסע מאיזה שביל כדי לקצר את הדרך ולהגיע מהר יותר לגבול?"

"לא, זה לא יתכן" אמר אבא, מודע לכן שהאמת הפשוטה תגביר את הפחד בלבבות ילדיו, אך יודע גם שלהסתיר מהם את האמת - רק יגביר את הפחד עוד יותר... "כאשר אנו נוסעים על כביש ישר כדי להגיע ממקדח אחת למקדח אחרת - לא שנה במציאות לקצר את הדרך. רק אם מדובר בכביש מפתל שנה לפעמים לנסע בשביל לא מספיק, וזכה לעקוף פתול גדול בכביש. אבל כאן אנחנו צריכים

ומקבלין דין מן דין חבורות האברכים

מתמשכת, פועל במלוא הקיטור המפעל האדיר ששמו: 'החבורות'. 10 חבורות בירושלים, 12 חבורות בבית שמש, בהם משתתפים מעל 250 אברכים כל שבוע, בבוקר ובערב בצהריים ואחרי הנץ, בכל זמן אפשרי ולכל גיל שהוא. חבורה אחת מתמקדת בשיעור וחברתה בשיחת חברים. כל אחד מוצא את עצמו בחבורה המתאימה לו, בשעה שנוחה לו ובמקום הנוח ביותר. מאתיים חמישים עולמות של אברכים שכל אחד כחיל דרוך על עמדו, שבוע אחרי שבוע, כשמאיר וכשלא, כשנוח וכשעסוקים. פעם בשבוע נעצר הכול, "מה שאנו משיחים ביום רביעי רגיל, לא ישיג רבי אחר בגן עדן" (שיש"ק הישן א תרמב)

כל חבורה עולם מלא היא. בחבורה אחת יש בה די והותר לפרנס ולחזק את כל באי עולם על כל מעבריהם, לבת אש לוחטת מכבשנו של הצדיק העליון, דיבורים אמיתיים ופשוטים בתכלית אך נוקבים עד עמקי השיתין.

בכל חבורה שהיא, בכל שבוע, נכנס אברך על כל מעבריו ומטעניו הגשמיים והרוחניים ויוצא כעבור זמן קצר אדם אחר לגמרי! הלב התעורר לחיים, הרצונות בוערים, הנשמה התעוררה לבקש, הספרים מאירים לו וכל חייו משתנים לטובה.

'החבורה' - מילת קסם השזורה כחוט השני בחייהם של עשרות האברכים, המפתח והעריבה לכל החפץ בחיים לחיבור קשר נצחי לעבודת ה' בכלל ועניין רביה"ק בפרט. פעם בשבוע, יהיה מה שיהיה, מפנים האברכים מזמנם לקיים צוואת רביה"ק (להחזיק עצמינו יחד, לקבל כל אחד מנוקדות חברו, להתעורר ולהתנער מאדישות החיים, להיזכר מחדש מה התכלית כאן בעולם, ולהזכיר את עצמינו וחברנו באצרות הנוראות המצויות בידינו).

ועוד חזון למועד על הפעולות הברוכות של 'חבורות האברכים' בכינוסים, שבתות התאחדות, מלווה מלכה, ועוד.

שעת לילה מוקדמת, ברחוב העיר ההמולה בשיאה, זה הולך וזה בא, איש איש ענייניו ועסקיו. בצידי דרכים צועד לו אברך. לכאורה חלק מהנוף, אך בהתבוננות קלה, הוא צועד אחרת. המטרה אחרת, היעד אחר, כל מהותו משדרת עניין אחר לגמרי... בשעה כל העולם פוסע לכיוון אחד, צועד הוא לכיוון אחר - לחיי העולם הבא.

עם כניסתו ל'חבורה' השבועית, מתקבל האברך ע"י חבריו במאור פנים, רק הידידות וה'שלוש' עליכם' כבר שווים הכול, אש הממסיה כל הבל העולם הזה. אחרי טעימה קלה וגדולה לגימה שמקרב' נפתחים הלב והפה, דיבורים פשוטים אמיתיים וקולעים נשפכים מפי החברים. בחלק מהחבורות ישמעו דיבוריו של אחד מחשובי האברכים המדבר בחסד מדיבוריו הנחמדים של ה'נחל נובע'; ברובם ישתתפו האברכים ויסיפו כל אחד מדיליה, כל אחד והרגשתו הוא כפום מה דמשער בליביה. לא יהיו אלו דיבורים גבוהים או רעיונות וחיידושים הנעימים לדורשם ותו לא, כאן נשמעים דיבורים אמיתיים, עצות ודרכים החצובים מרום גבהי מרומים הנכונים לכל יהודי באשר הוא, מריש כל דרגין ועד תכלית דיוטה האחרונה...

לא תמיד אפשר לזהות מבחוץ. לפעמים נראים שני אברכים דומים זה לזה, עוסקים בעבודת ה', לומדים, מתפללים ומשתדלים להיות יהודים כשרים באמת, אך בפועל שונים הם אחד מרעהו עד לבלי הכיר, הראשון אמנם ממשיך בכל כוחו בעבודת ה' כפי יכולתו, אך משום מה עוברים החיים על פניו כרצף ארוך ומתמשך, בנקודות מסוימות הצליח הבעל דבר להפילו בשינה עמוקה ורצופה, עם הזמן טבע במרוץ החיים ועבודות שפעם בערו בעצמותיו מתרחקות והלכות ממנו. הרגשותיו בעבודת ה' מתערפלות מתרחקות והולכות, וליבו זועק, מה העצה? מה הפתרון להישאר רענן ואיתן בעבודת ה' גם מול משברי גלי החיים?

לעומתו חברו, קלט את הנקודה בה תלוי הכול: 'החבורה'. כדי להישאר בעבודת ה', להחזיק בהתקרבות לצדיק וקיום עצותיו, קבע רביה"ק בעצמו את הדרך, 'רק תחזיקו עצמכם יחד' יהיה זה אברך הקם חצות וכל חייו טובים בחיפוש הצדיק, אברך הממלא ג' סדרים בכולל, אברך העמל לפרנסתו, לא משנה מי ומה תפקידו בעולם, על דבר אחד לא שייך לוותר בעד כל מחיר שבעולם, 'חבורה שבועית'.

רחוק מאור הזרקורים, בלי הרבה רעש ותעמולה, בשקט ועקביות

לנסע במשך כמה שעות על כביש ישר שמוביל אותנו ישירות לכיוון הגבול, ולכן לא הגיוני שיש פאן דרך קצור שיכולה לקצר לנו את הדרך יותר מאשר הנסיעה הכביש הראשי..."

"לא רק זה", המשיך אבא ואמר. "הנהג לא נסה אפילו להציג בפני את התירוץ שמדבר בקצור דרך. הוא מתעקש שזו הדרך הנכונה בה היינו צריכים לנסע מלכתחילה, כשלי ברור שזה ממש ממש לא הדרך הנכונה. הוא אפילו לא מוכן לנסות לבדוק שוב במפה אולי הוא טועה. אני ממש לא מצליח להבין מה יכולה להיות הסבה לכך..."

III

לאחר שאבא שתף אותם כמה שקורה, הוא פנה לילדיו ואמר, "שמעו נא, אני באמת לא יודע מה לומר לכם. נסיתי לדבר כל מה שאני רק יכול עם הנהג - ואין עם מי לדבר. פתח נשאר לנו רק להתפלל לאבאנו שבשמים שבודאי מחכה לשמע את התפלות שלנו..."

החם כאלון הכס

ברכת מזל טוב חמה ולבבית שגורה בזאת לידידנו היקרים

הר"ר משה צוקר הי"ו
ישראל
הר"ר מנחם קניג הי"ו
בית שמש
הר"ר עמרם רוזנפלד הי"ו
ישראל
הר"ר נחמן שור הי"ו
בית שמש
לנישואי צאצאיהם
הר"ר שמואל הורביץ הי"ו
בית שמש
הר"ר דוד טוביה כניג הי"ו
ברכפל
הר"ר ישראל כהן הי"ו
ישראל
הר"ר מרדכי קניג הי"ו
בית שמש
הר"ר נתן שיין הי"ו
ישראל
לנישואיו
הר"ר משה נפתלי קניג הי"ו
בית שמש

הר"ר עקיבא רוזנפלד הי"ו
בית שמש
הר"ר שמעון דוב שפיא הי"ו
בית שמש
לאירוסיו צאצאיהם
הר"ר ישראל נחמן אנשין הי"ו
בית שמש
הר"ר נפתלי אנשין הי"ו
בית שמש
הר"ר נחמן בורשטיין הי"ו
ישראל
הר"ר דוד ברגשטיין הי"ו
בית שמש
החתן ברוך בן הלל דל גולדברג הי"ו
ישראל
הר"ר אברהם יצחק וויספיץ הי"ו
בית שמש
הר"ר עזרא לדרמן הי"ו
בית שמש
הר"ר יהודה פילץ הי"ו
בית שמש

הר"ר שמעון צ'ציק הי"ו
בית שמש
הר"ר יעקב קלצקי הי"ו
בית שמש
הר"ר ישראל קלצקי הי"ו
ישראל
להנחם הבן לעותומ
הר"ר אליעזר מרדכי בריינס הי"ו
בית שמש
הר"ר יוסף הערש גוטפרב הי"ו
בית שמש
הר"ר משה גרובר הי"ו
ישראל
הר"ר מרדכי גלנץ הי"ו
ישראל
הר"ר זאב ברין ליברמנטש הי"ו
בית שמש
הר"ר ישראל סיעה הי"ו
ישראל
הר"ר אהרן בצלאל רבינוביץ הי"ו
בית שמש

להולדת הבן
הר"ר יצחק ברגשטיין הי"ו
בית שמש
הר"ר ישראל זלמן גולדבלט הי"ו
בית שמש
הר"ר נתן שמעון היילפרין הי"ו
ישראל
הר"ר ישראל וולרשטיין הי"ו
ישראל
הר"ר ישעיה משה וייס הי"ו
בית שמש
הר"ר בנימין זאב חשין הי"ו
ישראל
הר"ר נחמן מאיר חשין הי"ו
בית שמש
הר"ר זאב לור הי"ו
בית שמש
הר"ר יחזקאל מנס הי"ו
בית שמש
הר"ר יהושע העשיל פרנקל הי"ו
בית שמש

להולדת הבן
הר"ר בנימין אטינגר הי"ו
בית שמש
הר"ר ישראל בקאן הי"ו
ישראל
הר"ר נחמן יצחק גולדברג הי"ו
צפת
הר"ר נחמן גולשבעסקי הי"ו
בית שמש
הר"ר שמעון חשין הי"ו
ישראל
הר"ר יחיאל ירבלום הי"ו
ברכפל
הר"ר ישראל מ. פוקסברג הי"ו
בית שמש
הר"ר יואל פרלמוטער הי"ו
בית שמש
הר"ר יעקב בריינר רוזנבלט הי"ו
בית שמש
הר"ר חיים בנימין שריינברג הי"ו
הר יוני
הר"ר שמואל אייזיק שפיא הי"ו
ישראל